

Protocol dalla radunanza communal digl cumegn da Surses digls 3 da fanadour 2020 (nr. 01-2020)

Li ed oura	Sala Grava a Savognin, allas 20.00
Preschaints:	111 votantas e votants (pluralitad absoluta: 56)
Parsoura:	Leo Thomann, mastral
Actuar:	Beat Jenal, canzlist

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral Leo Thomann benevainta tot las persungas preschaintas all'amprema radunanza da chest onn. Perveia dalla pandemia digl coronavirus seia igl antier program nia patto anturn. Per saveir liquidar igls affars seiigl necessari da far la radunanza durant las vacanzas da stad. Siva ena curta instrucziun davart igl concept da protecziun cunter igl coronavirus constatescha igl mastral tgi la radunanza communal odierna seia neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella seia cumpetenta da decider.

Cunter la glista da tractandas na vignan fatgas nignas objecziuns, uscheia tgi chella vala scu approvada.

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias cun gronda pluralitad Daniel Dedual ed Ivan Brenn.

2. Revisiun parziala dalla planisaziun locala pertutgont la deponia da material Burvagn e pendenzas dalla davosa revisiun digl anteriour cumegn da Cunter

Siva ena curta introducziun digl mastral davart igl basigns d'ena deponia da material per material sober a Burvagn, Cunter, surdat el igl pled ad Esther Casanova digl biro Raumplanung GmbH, tgi ò elaboro igl antier project dalla planisaziun locala per incumbensa digl anteriour cumegn da Cunter. La referenta daclera an detagl tant la midada dalla planisaziun locala pertutgont la deponia da material Burvagn scu er las pendenzas dalla davosa revisiun digl anteriour cumegn da Cunter digl onn 2014. Igls suandonts meds da planisaziun on da neir adattos correspondentamaintg:

- revisiun parziala dalla lescha da biagier digl anteriour cumegn da Cunter
- plan da zonas 1:2'000
- plan general da furmazion per igl deposit da material Burvagn 1:1'000
- plan general d'avertura 1:5'000
- rapport da planisaziun e da collaboraziun
- rapport digl ambiaint

Las pendenzas digl anteriour cumegn da Cunter, tgi èn fixadas aint igl conclus dalla regenza nr. 58 digls 28 da schaner 2014 vegian da far navot cun la deponia da material sober a Burvagn, precisescha donna Casanova. Ins vegia pero profito dalla caschung dalla revisiun dalla planisaziun locala pertutgont la deponia per liquidar er chellas pendenzas viglias.

L'exposiziun publica da cooperaziun ò gia li digls 26 da schaner anfignen igls 26 da favrer 2018. Durant igl taimp d'exposiziun vegia mintgign pudia inoltrar an scretg propostas ed objecziuns alla suprastanza communal, daclera la referenta Esther Casanova. Siva l'approvaziun dalla revisiun preschantada chesta seira dalla radunanza communal vigna fatg anc en'exposiziun publica da recurs.

Alla rasposta d'en votant pertge tgi la veia d'access alla deponia da material vigna fatga sur chel bel pro sot veia, so igl mastral rasponder per cuntantientscha digl interrogatour.

Otras dumondas vignan betg fatgas.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 110 vuschs e sainza cuntervusch d'approvar la revisiun parziala dalla planisaziun locala pertutgont la deponia da material Burvagn scu er tot las pendenzas dalla davosa revisiun digl anteriour cumegn da Cunter, scu preschanto. La revisiun parziala dalla planisaziun aintra an vigour cun l'approvaziun dalla regenza.

3. Credit complessiv da fr. 340'000.00 per la construcziun d'en provisorii per la tgesa da scola primara Grava a Savognin

Chella tractanda vign preschentada da vicemastral e parsoura digl consegl da scola Giancarlo Torriani. Da moda extendeida daclera el igls muteivs pertge tgi dovra en provisorii per la tgesa da scola Grava a Savognin. Anfignen ossa ins vegia adegna luvro cun soluziuns provisoricas, sperond tg'ins possa bagnbod realisar igl project da renovar ed angrondaneir la tgesa da scola existenta, tgi è neida biageida igl 1954. Igl project tg'ins vegia gia elaboro igls davos onns ins vegia per divers muteivs decida betg perseguitar an chella furma. Ossa ins vegia per mangs d'evaluar dus variantas: renovar ed angrondaneir la tgesa da scola existenta u biagier ena tgesa da scola nova ainten en oter li a Savognin. Percheigl ins vegia d'eir or da chegl tgi geia anc franc 3 - 4 onns anfignen tgi igls scolaras e las scolaras possan retrer novs salvs da scola. Schi dei ins possa betg ple spitgier sainza stgaffeir daple spazi pigls basigns dalla scola.

Igl consegl da scola e la suprastanza seian cunsciants tgi detta anc otras tgesas da scola veidas ainten las vischnancas digl conturn, an spezial chella da Salouf, tg'ins savess nizigier. Ord muteivs organisatorics, pedagogics e finansials ins vegia pero decida da betg trer an cosideraziun ena tala varianta. Igl costs da transport annuals per eir a Salouf nissan a montar tranter fr. 80'000.00 e fr. 90'000.00. Ultra da chegl ins seia persvadia tgi fiss betg bung da trer puspe dapart classas u zavrar la scoletta dalla scola primara, siva tg'ins ò decida igl 2014 da fusiunar e centralisar las scolas a Savognin.

Percheigl ins vegia evaluo diversas otras variantas a Savognin, daclera igl parsoura digl consegl da scola. Alla fegn finala ins seia nia alla conclusiun tgi la varianta la pi optimala, tgi pudess er neir realisada gio sen igl onn da scola 2020/21, seia la soluziun cun 2 QUADRINS dall'impresa indigena Uffer SA. Chels nissan posiziunos gist tar l'antrada dalla sala polivalenta. Cun chel bietg provisorii dessigl dus stanzas da scola da mintgamai circa 62 m² e la stanza da scola agl partera fiss transibla per soptgas da rodas. Igl salv agl partera ins saptga er sparmasar an dus singulas stanzas cun antradas separadas da dafora, tot tenor igl svilup digl basigns futur. Cunchegl tgi ins reiva digl provisorii sot tetg ve aint igl bietg polivalent, ins possa desister da biagier tualettas aint igl provisorii.

Igl costs complessivs per la realisaziun digl provisorii da scola montan a fr. 340'000.00 (fr. 300'000.00 pigl tschains da 5 onns e la construcziun digls QUADRINS incl. stgela e pensa anfignen tigl tetg existent dall'antrada digl bietg polivalent, installaziuns sanitaras (tureras) e pegnas; fr. 30'000.00 per l'equipaziun cun ava, ava persa ed electricitad; fr. 10'000.00 per cumprar mobiglia).

Alla fegn daclera igl parsoura digl consegl da scola tgi la fegnameira seia stada da pudeir retrer igl provisorii sen l'antschatta digl onn da scola 2020/21. Per contanscher chegl, vegia la suprastanza communal sen fundamaint dalla situaziun extraordinaria perveia dalla pandemia da corona cugl scumond da far radunanzas communalas, decida an atgna responsablidad dad incumbensar l'impresa Uffer cun la construcziun digls QUADRINS. Tar la decisiun seian stos agl

center igls basigns dalla scola ed igl bagnesser digls scolars e dallas scolaras. Chel proceder seia er nia discuto ordavant cun la cumischung da gestiun. Per muteivs da trasparenza e cumpetenza vigna igl affar sottamess ossa anc conform allas prescripziuns alla radunanza communalala per l'approvaziun.

Or dalla discussiun daverta vign betg mess an dumonda igl fatg tgi la scola dovra duple plaz. Da dus votants è pero nia la dumonda pertge tg'ins veglia betg nizigier la tgesa da scola a Salouf. A Salouf seia avantmang ena fitg bunga infrastructura cun tgesa da scola, sala polivalenta, piazza da giuier e piazza da ballape. I vegia er parcadis avonda e pac traffic. Er ord vista pedagogica vessigl betg d'esser en problem dad eir cun la scoletta a Salouf. Igls dus votants intimeschan percheigl igl cunsegl da scola da reponderar la decisiun e duvvar la tgesa da scola a Salouf aglmanc anfignen tg'ins vegia realiso igl project da scola a Savognin. Per cass tgi la scola duvress eventualmaintg anc duple plaz, ins pudess gio ponderar dad eir cun la scoletta aglmanc per en onn scu amprova a Salouf. En terz votant appelescha dantant da tigneir la scoletta e scola centralisada a Savognin.

Igl mastral peglia ancunter las propostas da nizigier la tgesa da scola a Salouf, dat pero da pansar tgi per scolaras e scolars da Beiva fiss igl viadi da scola anc eneda 15 minutas pi dei anfignen Salouf. Er igl magnascola peglia igl pled ed appellecha da betg trer dapart igl travagl da scola. Chella dumonda ins vegia gio gia discuto lung e lartg a caschung dalla fusiun dallas scolas ed alla fegn decida da centralisar las scolas a Savognin.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communalala cun 105 vouchs cunter 1 vouch da conceder igl credit cumplessiv da fr. 340'000.00 per la construcziun digl bietg provisoric QUADRIN tar la tgesa da scola Grava a Savognin incl. igl costs per l'equipaziun e la compra da mobigliar. La suprastanza communalala vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

4. Contract da dretg da biagier per igl antier areal dalla rezgia communalala, parcella nr. 345, Plaz la Rezia, a Tinizong, cun la Uffer SA u ena societad tgi ò anc da neir fundada

Igl mastral daclera la situaziun actuala dalla rezgia communalala cun menziunar tgi igls davos onns ins vegia betg ple investo an chella. Ultra da chegl vignigl adegna pi grev da recrutar personal qualifitgia. Igls davos onns ins vegia er adegna fatg deficits. La nossa rezgia cun la sia grondezza ed infrastructura saptga betg concurrenzar cun las rezgias grondas tgi saptgan er porscher products da miglra qualidad ed an quantitads pi grondas.

Percheigl vegia la suprastanza decida da lascher analizar igl menaschi dalla nossa rezgia dad en biro spezialiso. Da chell'analisa seian sa resultado 3 scenaris pussebls.

- scenari 1: redutgier igl travagl e la purscheida sen en minimum
- scenari 2: modernisar ed investir. I duvress pero investiziuns tranter 385'000.00 e fr. 775'000.00. Cun chegl fissan fatgas angal las investiziuns las pi basignevas. Schi la rezgia a bindel rumpess per exaimpel fissigl d'investar gliunsch sur 1 milliun francs.
- scenari 3: sarar la rezgia e tschartger en'impresa da lenn tgi surpigless chella e la maness anavant sen agen chint.

Alla basa da chell'analisa seia la suprastanza sa decideida per la varianta 3, vot deir ampruar da privatisar la rezgia cun dar a tschains igl antier areal dalla rezgia a Tinizong. An discussiun cun la Uffer SA seia chella sa mussada interessada da surpiglier la rezgia e da sviluppar a Tinizong en center logistic da lenna massiva. Igl cumegn da Surses e la Uffer SA vegian alloura sottascrèt ena declaraziun d'intenziun per dar la pussebladad da tschartger ed examinar comunablamaintg soluziuns per contanscher las fegnoseiras aspiradas dalla suprastanza

comunala per en menaschi da rezgia oriento agl avigneir, daclera igl mastral. Schi e scu tgi igl project saptga neir realiso, stoptga anc neir sclaria da maniera manedla. La fegnameira seia da far las examinaziuns correspondentas anfignen igl aton 2020 e, tar valetaziun positiva, da scumanzar la premaveira 2021 cun la realisaziun digl project.

Siva las explicaziuns digl mastral peglian sivamang er igl manader digl sarvetsch forestal ed igl manader dalla rezgia igl pled e sottastritgeschan l'impurtanza da chel project per igl cumegn ed igls gronds avantatgs er ord vista digl gôt.

Siva magna igl mastral anavant igl affar e deplorescha da stueir communitgier en fatg pac plaschevel. Per igl menaschi dalla rezgia vegigl do anc en sagond interessent, numnadamaintg igl impressari forestal Armando Thomann. Chel igl vegia signaliso igl interess gl'onn passo a bucca. Essend igl impressari igl sies nev, vegia el detg da sottametter la dumonda an scretg alla suprastanza. Cun betg survagneir ena dumonda, ins seia ia or da chegl tg'el vegia nign interess ple. Cura tgi la comunicaziun davart igl project dalla Uffer SA seia neida fatga allas medias, igl vegia igl sies nev Armando Thomann confrunto cun la dumonda, pertge tgi el seia betg nia risguardo tar l'evaluziun dalla surdada dalla rezgia comunala. I seia alloura sa musso tgi igl impressari forestal veva bagn inoltro per e-mail ena dumonda concreta. Chella seia pero neida negada sen nivel dalla operativa, percheigl tgi chel mument lò ins veva per mangs da lascher evaluar igl futur dalla rezgia comunala. El seia sa perstgiso an totta furma tar Armando Thomann e stetta propi fitg mal tgi chel sbagli seia capito, sincerescha igl mastral. El vegia menziuno ossa chel fatg percheigl tg'el veglia esser transparent anvers igls votants e las votantas an vista alla votaziun, accentuescha pero er tgi igl project dalla Uffer SA seia propi nia valetu scu fitg bung ord vista dalla suprastanza.

Alla fegn daclera igl mastral anc tgi fiss previa da conceder alla Uffer SA igl dretg da biagier pigl antier areal dalla rezgia comunala sen parc. nr. 345, Plaz la Rezia, a Tinizong. Cunchegl tgi betg anc tot igls parameters da chel contract on savia neir sclarias an detagl e per pudeir spargner taimp dumonda la suprastanza da survagneir igl dretg da pudeir far an atgna cumpetenza igl contract cun la Uffer SA, aint igl rom da chels parameters lions tgi èn nias preschantos. Ultra da chegl duess la suprastanza er pudeir far ulteriouras convagnientschas an connex cun la realisaziun digl project preschanto.

Siva chellas explicaziuns derva igl mastral la discussiun.

En votant daclera d'esser fitg desillusiuno digl mastral, dalla suprastanza e da Peter Janutin. Peter Janutin vegia savia dalla dumonda dad Armando Thomann cura tgi el vegia piglia se las contractivas cun la Uffer SA! Peter Janutin sa giustifitgescha cunter la ranfatscha e dei tgi el seia betg sto a cunaschientscha da chella dumonda.

En oter votant fò ena ramproscha alla suprastanza percheigl tgi vegia gio do eneda en cass tgi la suprastanza vegia vandia en bietg an atgna cumpetenza. E lò seia gio nia pretandia pi tard durant ena radunanza comunala tgi schi vigna vanal en object, schi vegia la suprastanza da screiver or chel da moda publica. Igl mastral peglia ancunter la critica e precisescha tgi seia betg igl madem da vender en bietg u da dar igl areal d'ena rezgia an dretg da biagier. Pinavant accentuescha el tgi sen giaveisch digl titular dalla Uffer SA seian las tractativas neidas manadas da moda confidenziala.

Alla fegn peglia er anc igl impressari Enrico Uffer igl pled e daclera tgi el seia nia contacto da Peter Janutin cun deir tg'ins seia curt avant da sarar la rezgia comunala. Chegl vess el deploro fitg e percheigl vegia el decidia d'elaborar igl project preschanto oz. El vegia santia pir ier seira igl fatg tgi er Armando Thomann seia sto interesse. Igl project dalla Uffer SA vegia nom "Lignum Surses 2025". El vigna a contactar dumang Armando Thomann ed el fiss fitg led schi lez fiss pront da sa participar agl project. Cun Gian-Andri Capeder vegian els catto ena persunga fitg angascheda tgi surpigless chella piazza da manar igl project.

Oters votums vignan betg fatgs.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 96 cunter 7 vuschs

1. da far igl contract da dretg da biagier pigl areal dalla rezgia communal a Tinizong cun la Uffer SA u ena societad tgi ò anc da neir fundada.
2. da conceder alla suprastanza igl dretg da far igl contract davart igl dretg da biagier an atgna cumpetenza ed aint igl rom digls parameters definos scu er da far eventualas ulteriouras cunvignas an connex cun la realisaziun digl project preschanto.

5. Dumonda digls conjugals Seraina e Pascal Murbach da comprar ena surfatscha parziala dallas parcelas da biagier nr. 5138 e nr. 5139, Badogna, a Cunter, an possess digl cumegn da Surses, per construeir ena tgesa d'abitar (domicil primar)

Igl affar vign preschanto digl mastral. Igl conjugals Seraina e Pascal Murbach dumondan agl cumegn da pudeir comprar ena surfatscha da 949 m² dallas parcelas nr. 5138 e nr. 5139, Badogna, a Cunter, per construeir per els ena tgesa d'abitar. Chella part dallas parcelas sa catta ainten la zona d'abitar 2. Las cundiziuns per la vendita da taragn dalla surfatscha parziala a Badogna seian regladas ainten la lescha per la cunsigna da taragn an dretg da biagier e per la vendita digl anteriour cumegn da Cunter, daclera igl mastral. Sa basond alla furmla stipulada ainten chella lescha per calcular igl prietsch da compra, seia chel nia fixo sen fr. 120.00/m².

Per pudeir comprar taragn ainten chella zona stoptgan esser adampleidas tottas cundiziuns fixadas ainten la lescha menziunada soura. Davart la vendita da taragn da biagier da parcelas a "Nalonder", da parcelas a "Sur Meir" e da parcelas parzialas a "Badogna" decida la radunanza communal. En dretg alla compra d'ena parcella da biagier numnada n'exista betg, orientescha igl mastral.

Ord vista dalla suprastanza na dettign nignas objecziuns da vender la surfatscha giavischeida da 949 m² agls conjugals Murbach. Els vegian pero da neir siva a tottas cundiziuns prescretgas dalla lescha per la cunsigna da taragn an dretg da biagier e per la vendita digl anteriour cumegn da Cunter.

Dalla discussiun na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal unanimamaintg da vender agls conjugals Seraina e Pascal Murbach ena surfatscha da 949 m² dallas parcelas nr. 5138 e nr. 5139, Badogna, a Cunter, conform allas cundiziuns fixadas ainten la lescha per la cunsigna da taragn an dretg da biagier e per la vendita digl anteriour cumegn da Cunter.

6. Diversas infurmaziuns

Igl mastral infurmescha davart

- igls termins dallas radunanzas communalas digl 2020.
- la practica davart la spediziun dallas actas allas radunanzas communalas. Per spargner costs da stampa, palpieri e spediziun è nia decidia da tarmetter mintgamai angal anc l'invitaziun cun la glista da tractandas. Las otras actas vignan activadas sen la pagina d'internet. Las persungas tgi giaveischan da survagneir scu usito tot las actas a tgesa pon s'annunztgier tar la canzleia communal.
- la procedura per l'elaboraziun digl maletg directiv digl cumegn da Sures e tgi la suprastanza vegia incumbenso la PROJEKT.BOX GmbH d'accompagner la suprastanza per chel project.

7. Varia

Dus votants ed ena votanta s'externan e fon remartgas e dumondas. Cunchegl tgi els na giaveischan betg explicitamaintg da menziunar lur votums aint igl protocol, vign chegl er betg fatg.

Siva chels votums sera igl mastral allas 23.05 la radunanza communal cun giavischier a tots en bung arrivo a tgesa.

Tinizong, igls

Igl mastral:

Igl actuar:

Leo Thomann

Beat Jenal